

IN1030 - Systemer, krav og konsekvenser - våren 2019

Obligatorisk oppgave 3: Lover og etikk

Nøkkelord: Etisk refleksivitet, lover, forskrifter, universell utforming, personopplysninger.

Formål: Formålet med denne oppgaven er å få erfaring med og kjennskap til sentrale lover og forskrifter for utvikling av digitale systemer. Du vil få trening i å drøfte etiske problemstillinger konkret knyttet til universell utforming og personopplysninger. Obligen adresserer det tredje læringsmålet i Modul A; du skal kunne kjenne til sentrale lover og forskrifter for utvikling av digitale systemer, og drøfte etiske problemstillinger.

Leveringsfrist: 6. mars 2019, kl.23:59.

Levering: Besvarelsen leveres i Devilry, og skal bestå av én PDF-fil (Filnavn: "brukernavn.pdf"). Husk navn i oppgaven. Besvarelsen skal inneholde svar på alle oppgavene.

I denne oppgaven skal du jobbe med lover og forskrifter for utvikling av digitale systemer, og få trening i å drøfte etiske problemstillinger.

Oppgave 1 - Universell utforming

a) Se videoen *Ein introduksjon til universell utforming* som du finner her:

<https://uu.difi.no/krav-og-regelverk/losningsforslag-web/film-med-24-tips>

Velg ut tre av de 24 tipsene som presenteres i videoen, og forklar disse tre. Bruk gjerne eksempler for å illustrere hvordan disse kan implementeres i praksis.

b) Beskriv de fire WCAG 2.0 prinsippene. Velg deretter ut én retningslinje for hver av de fire prinsippene, og beskriv disse. Bruk eksempler for å illustrere hvordan dette kan brukes i praksis. Den norske oversettelsen av WCAG 2.0 finner du her:

<https://www.w3.org/Translations/WCAG20-no-20110926/>

c) Beskriv en av endringene som er gjort fra WCAG 2.0 til WCAG 2.1.

d) Beskriv disse begrepene (minimum en setning for hvert begrep): Universell Utforming, Inkludering, Tilgjengelighet.

e) I denne oppgaven blir du invitert til å reflekterer over hva tilbakemelding (engelsk: feedback) betyr for deg med tanke på inkludering og universell utforming i en studiesituasjon.

Tenk deg tre ulike situasjoner for tilbakemeldinger. 1) Når du og medstudentene/lærerne er i et grupperom (feedback du gir eller får i en ansikt til ansikt situasjon). 2) Når du er hjemme og medstudentene/lærerne er andre steder (feedback du gir eller får fra medmennesker gjennom

et digital system). 3) Når du er på UiO og bruker et digitalt system (feedback du gir eller får fra et digitalt system).

Velg en av de tre situasjonene - eller en kombinasjon av disse. Beskriv hva som gjør at du kan oppleve eller føle at du er inkludert eller ekskludert? Bruk gjerne konkrete eksempler når du beskriver betingelser som gjør at du opplever å være inkludert eller ekskludert.

Digitale systemer som brukes i læringssituasjoner kan for eksempel være: Canvas, Vortex, Fronter, G-suite, Studentweb, Oria, Devilry, Inspira, Kahoot, Mentimeter, Word..... **Skriv minimum 1000 tegn (mellomrom inkludert!!) om dine egne erfaringer med tilbakemeldinger i læringssituasjoner med tanke på universell utforming.** Ingen vitenskapelige kilder kreves, men en beskrivelse av *egne erfaringer og tanker* rundt denne tematikken. Skriv en fri tekst - det er ikke noe riktig eller galt her!

Oppgave 2 - Automatisering og etiske refleksivitet

Se filmen om etiske dilemma ved programmering av førerløse biler av Patrick Lin (4:15 min). Redegjør for dilemmaet som tas opp i denne videoen. Drøft mulige tilnærminger for å jobbe med dilemmaet. Stikkord som kan brukes er ansvar, valg, makt. **Skriv minimum 75 ord.** Filmen finner du her: <https://www.youtube.com/watch?v=ixloDYVfKAQ>

Oppgave 3 - Personopplysninger

a) Les artikkelen om Brennpunkt-dokumentaren som heter «Youtube-generasjonen». Se deretter del 11 *Klage mot YouTube i USA* i Brennpunkt-dokumentaren. Lenker til artikkelen og dokumentaren finner du nedenfor. Beskriv dilemmaene som tas opp i artikkelen og del 11 av dokumentaren. Skriv minimum 4 setninger.

Artikkel:

<https://www.nrk.no/dokumentar/slik-sjekker-du-hvem-google-tror-at-du-og-barnet-ditt-er-1.13172224>

Brennpunkt dokumentar, se del 11 - Klage mot YouTube i USA.

<https://tv.nrk.no/serie/brennpunkt/2016/MDDP11001116/avspiller>

b) Se for deg at du tar opp lyd i en av gruppetimene dine. Hvordan vil du informere de som er tilstede om lydopptaket?

c) En IT-bedrift som behandler personopplysninger beslutter å legge lagring og behandling av personopplysninger til en skytjeneste lokalisert i utlandet.

1) Er dette i samsvar med Personopplysningsloven?

2) Hva må bedriften gjøre for å kunne outsource lagring og behandling av personopplysninger?

d) Finn frem til personvernerklæringen til det systemet du har jobbet med (Oria eller Studentweb). Hvem kan brukerens personopplysninger utleveres til? Det holder å nevne to aktører i denne oppgaven.

Oppgave 4 - Spørsmål til pensumartikkelen

Les artikkelen *Five provocations for ethical HCI research* som ligger under pensum/læringskrav. Skriv to spørsmål til et av de fem dilemmaene. Det kan være noe du lurer på, er usikker på, eller gjerne vil vite mer om. HCI står for Human Computer Interaction.

Oppgave 5 - Refleksjon

Skriv noen setninger om hva du har lært gjennom å jobbe med denne obligen. Hva likte du? Var det noe som var tankevekkende?

Ved spørsmål om den obligatoriske oppgaven er det bare å ta kontakt med gruppelærer eller foreleser.

Lykke til!